

Ryttare

Här om dagen blev jag sittande framför TV:n och såg terrängritten vid EM i fälttävlan i Malmö. Man måste beundra de skickliga ryttarna som har full kontroll på hästarna och klarar de svåra hindren.

När jag såg den häftiga galoppen kom jag att tänka på min favo-ryttare, Stenbocks kurir. År 1709 landsteg den danska armén vid Skånes bästa invasionskust, d.v.s. norr om Råån tvärs över den plats där mitt föräldrahem nu står. Ett halvår senare, i februari 1710, hade Magnus Stenbock skrapat ihop en armé som kunde möta dansken utanför Helsingborg. Den svenska styrkan vann slaget och danskarna drog sig tillbaka över Sundet och återkom, som fiender, först när man börjat spela fotboll några århundrade senare.

Internet var inte i ropet i februari 1710 så generalen Stenbock fick skicka en kurir. Så här gick det till enligt Carl Snoilsky (några utvalda strofer)

Stenbocks kurir

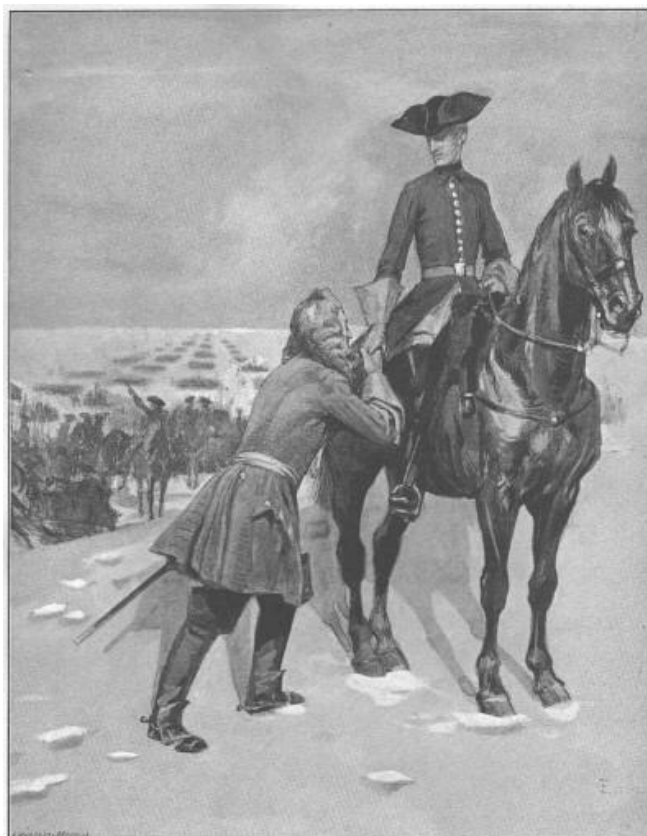
Är det den vilde jägarn
som sätter av i sträck?
Ur stugan tittar bonden
Med undran och med skräck.
En mörkblå ryttarkappa
som i en blixtn han ser
Pistoler, älghudsskyller
En kronans officer.

Stortidender för visso
Den för, som hade brått,
"Gud hjälpe oss med dansken
Har säkert slaget stått!"
En ängslig fråga vågad
Av gamle fader Lars
Bak den försvunne ryttarn
I tomma rymden bars.

Han redan är långt borta
Liksom en skjuten pil,
Ännu en natt han hinner
väl några goda mil.
Ej ro, ej rast, ej vila,
så heter hans paroll,
och efter honom stupat
en häst för varje håll.

För första gång på länge
göt Marssol ut sitt gull
På Stockholms stad, då vakten
fick brått på Södertull.
"Kurir från grev Stenbock!"
Upp flyger bommens slå
för ryttaren och hästen,
halvdöda båda två.

I borgen byggd av Wrangel
På riddarholmens ö,
Medflygeltornens rundlar
vid strand av Mälarsjö
Fru Hedvig Eleonora
den höga ättemor
Ett stöd för Karlar trenne
i sorg och oro bor.

Av två drabanter ledes
en halvt avsvimmad man.
I tunga ryttarstövlar
med möda vacklar han.
Vart steg på golvet lämnar
ett spår av Sveriges jord.
Han bjuder till att tala-
Då tryta sans och ord.

Med lugn på skrynklig panna,
men dödsblek som en hamn
den ädla fru sig reser
ur kronprydd länstols famn.
"Sitt herr kornett!" hon säger
Och hovet skåda får
en syn förutan like:
Han sitter och hon står.

"Den sista februari
vi med den högstes makt
vid Hälsingborg i drabbning
vår ovän nederlagt.
Vi ha troféer, fångar
i flera tusental,
som närmare här skriver
vår tappre general".

Det hade gått dåligt för den
svenska armén under en tid. Den
stora förlusten vid Poltava hade
inträffat ett år tidigare och Karl
XII turistade i Turkiet. Jag antar
att mina förfäder hade föredragit
ett danskt Skåne men nu blev det
gult och blått på Kärnans flagg-
stång i stället för Dannebrogen.
Och på Stortorget sitter Magnus
Stenbock på sin kopparhäst och
spejar ut över Sundet.

Sverker Jonasson

